

MEMORANDUM

za dostupnost zdravotní péče seniorům

Rady seniorů České republiky, o.s.
se sídlem Dům odborových svazů, nám. Winstona Churchilla 2, Praha 3

I. Preambule

Uzákoněný důchodový věk se v České republice od roku 1996 každoročně zvyšuje, v roce 2035 má dosahovat 67 roků u mužů i žen, a to bez rozdílu počtu vychovaných dětí. Poté se bude dále navyšovat podle fiktivní doby dožití. Pozdějšímu odchodu do penze však musí odpovídat zdravotní stav populace a také dostatek pracovních příležitostí. V opačném případě jsou zákonná ustanovení kontraproduktivní. Domníváme se, že Česká republika se na novou situaci připravuje nedostatečně, navíc zaváděné zdravotní reformy dostupnost zdravotní péče trvale zhoršují. A to zejména seniorům přesto, že si na její kvalitní výkon celý ekonomicky produktivní život spořili. Zejména u seniorů s nízkými příjmy a osamocených seniorů z nájemních bytů jsou vysoké doplatky za léky, regulační poplatky za dlouhodobý pobyt v nemocnici a placení „nadstandardní“ zdravotní péče velkým problémem. Lidé žijí ve stresech, zanedbávají léčbu, nakupují závadné potraviny. V této situaci nelze po seniorech požadovat další odklady do důchodu, protože stát zároveň nevytváří ucelenou koncepci, jak zdraví a tím i pracovní schopnost osob ve vyšším věku zajistit. Koncepce dlouhodobé zdravotně sociální péče stále neexistuje, spolupráce mezi resorty MPSV a MZ není dostatečná. Ačkoli nepříznivý demografický trend je znám již 20 let, Česká republika stále nemá ucelenou vládní strategii pro zajištění zdravého stárnutí seniorů, která by dlouhodobě zavazovala všechny vlády bez ohledu na jejich politické složení a zaměření. Vkládáme velké naděje do nové Poslanecké sněmovny a nově vznikající vlády. Jedině sociálně spravedlivá společnost může bez větších sociálních a politických otřesů směřovat k modernímu a vyváženému státu.

Rada seniorů ČR o.s., jako konfederace 25 organizací, 44 klubů a 9 městských rad seniorů s cca 287 000 členy vyhláší 11 základních požadavků pro podporu zdravého stárnutí při zajištění finanční udržitelnosti zdravotního a sociálního Vybízíme parlamentní politické strany, aby k memorandu přistoupily a prokázaly tak vůli zabezpečit zdravotní péči stárnoucí populaci jako jednu z priorit české společnosti.

II. Rada seniorů ČR deklaruje následné požadavky

1. Vznik jednotné vládní strategie pro zajištění zdravého stárnutí populace ve vládním zdravotním prostředí (dále jen „Strategie“). Strategie musí být dlouhodobě podporována všemi vládami a celým parlamentním politickým spektrem.
2. Propojení a úzkou spolupráci Ministerstva zdravotnictví s Ministerstvem práce a sociálních věcí na tvorbě a realizaci Strategie, založené na zdravotně sociálních analýzách současného stavu i vývoje a s respektem k evropským analýzám a sociálním programům.

3. Vznik plánu sanace dluhů současného zdravotního systému. Po dosažení stabilizace zajistit zvyšování podílu zdravotnictví na HDP na úroveň ve vyspělé Evropě obvyklou.
4. Zajistit (Ministerstvem zdravotnictví) popis chodu českého zdravotnictví jako optimálního funkčního modelu: poměr veřejného a soukromého sektoru (které složky s jakými finančními toky), způsob honorování zdravotnických činností, který by nezakládal umělé utrácení. Zajistit redukci a zefektivnění systému zdravotních pojišťoven s účastí klientů v řídicích orgánech. Rada seniorů ČR uplatňuje nárok na zastoupení v dozorčí radě Všeobecné zdravotní pojišťovny.
5. Aktivní vyhledávání úspor uvnitř zdravotního systému. Tj. omezit neúčelně vynakládané finance na opakovaná vyšetření, medicínské postupy s neúčelně vynakládanými prostředky a nadbytečně užívaných léků. Vznik podrobných nezávislých analýz financování zdravotního systému, včetně popisu toku finančních prostředků, rozhodujících řídicích vlivů, způsobu kontroly apod.
6. Platby za státní pojištěnce musí být každoročně automaticky valorizovány alespoň o index meziročního růstu cen zdravotních služeb a léků. Rada seniorů ČR požaduje výhledově navýšit platby za státní pojištěnce na úroveň osob bez zdanitelných příjmů, tj. 1 080 Kč.
7. Podpora prevence u seniorské populace se musí stát prioritou zdravotního a sociálního systému. Stát musí hrát aktivní roli v oblasti informování seniorů o možnostech prevence (informační kampaně). Za plnění plánu preventivních prohlídek musí senior získat benefit a být tak lépe motivován. Prevence ve formě zdravého životního stylu musí být silně podporována, prevence ve formě lékařských výkonů/základů (screeningy, očkování) musí být plně hrazena. Současná data ukazují, že nehrazená prevence není seniory využívána.
8. Rada seniorů ČR požaduje osvobodit osoby nad 65 let věku od plateb nadstandardní zdravotní péče, zrušit poplatky u lékaře, časově omezit platby za pobyt na lůžku maximálně na 30 dnů a optimální zastropování doplatků za léky dle věku .
9. Následná péče, ambulantní a terénní ošetrovatelské a pečovatelské služby musejí být více podporovány státním a veřejnými rozpočty. Rehabilitace, lázeňství, denní péče, LDN, hospicy a jiné instituce následné či paliativní péče nesmějí stát na okraji zájmu politiků. Podporovat je nezbytné zvláště gerontologický výzkum.
10. Rada seniorů ČR požaduje zachovat stávající síť nemocnic s dostatečným počtem zdravotníků nezbytných pro zajištění kvalitní péče. Odmítáme současné tendence nahrazování všeobecných zdravotních sester v LDN a v psychiatrických nemocnicích ošetrovateli.

Toto Memorandum Rady seniorů ČR bylo představeno veřejnosti na konferenci „Dočkáme se vládní strategie pro zdraví seniorů?“ svolané Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR ve spolupráci s Radou seniorů ČR dne 12. prosince 2013.

Memorandum bylo schváleno Kolegiem Rady seniorů ČR dne 11. prosince 2013. Vedoucí představitelé Rady seniorů ČR připojují své podpisy a vyzývají představitele politických stran, aby deklarovali svou podporu ucelenému řešení problematiky dostupnosti zdravotní péče seniorům.

∇ Praha dne 12. prosince 2013